

Petőfi tér 3-5.

Maga a Petőfi tér a Ferenc József rakpartból vált ki önálló városelemként 1874-ben. A 3-5 szám alatt álló épület első terveit 1937-ben nyújtotta be Wellisch Andor, a Salgótarjáni Kőszénbánya RT. Elismert Nyugdíjpénztára megbízásából. Az épület eredetileg a mellette lévő XVIII. századi templomhoz csatlakozva épült. Ezeket a terveket változtatás nélkül el is fogadták, a kivitelezéssel pedig megbízták Nagy Józsefet. Így nem sokkal később, 1938-ra meg is épülhetett az impozáns görög-keleti templom mellett ez a vasbeton vázas modern ingatlan. Remekül beleillik a harmincas évek béli minőségi bérházépítészetbe. Ezeket az épületeket minőségi anyaghasználat és jó térkihasználás jellemezte. Ezeknek szükségességéről több cikk is született, ahol az anyagok drágaságát, méltatták a gazdasági helyzethez mérve. Az épület külső homlokzata egyébként letisztult, egy kisebb szárnnyal -hét emeletesből három emeletesre vált- csatlakozik a mellette álló templomhoz. Főhomlokzata a Duna felé néz, a középrész kissé kiugrik. Az erkélyek dinamikus sorban követik egymást, alul és fölül pedig egy-egy hosszabb, egymáshoz csatlakozó erkély keretezi az épületet. Az erkélyek korlátai egyébként a terveken romantikusabb, díszesebb formában mutatkoznak meg, mint ahogyan megvalósultak.

A ház különlegessége a márványburkolatú kupolás előcsarnok, illetve az íves lépcsőrész, amin már az Olgyai-testvérek is dolgoztak. A kupola kör üveglapokon át engedi be a fényt az épületbe, nagyon előkelő atmoszférát teremtve. Az előcsarnokon kívül a földszinten helyet kaptak még üzletek, amik mind magas kivitelben készültek, például a Berger Lakásberendező vállalat helyisége faburkolatú mennyezetet kapott. Mellette itt volt még a Fenyves és Fodor ékszerüzlet, és nagyszabású beruházás történt az ötös számmal jelölt üzlethelyiségben, ehhez a terveket Juhász József készítette, a műasztalos pedig Panucza György volt. A földszinten 1974-ben változásokat eszközölnek, sok falat elbontanak, tágasabb tereket építenek ki, ezenkívül az üzletek tulajdonosai is lecserélődtek már ekkorra, és a Napoletana snack bar étkeztetési jellege miatt is átalakításokat kellett végezni, ezen kívül még itt volt a híres Ramovill alkatrész üzlet is egy hatalmas bemutatóteremmel együtt.

Az emeleteken ahogyan ma is lakások foglaltak helyet, ezek közül pár tulajdonlapja is megmaradt, amik arról tanúskodnak, hogy leginkább tehető polgárok, főként orvos-és jogászcsaládok birtokoltak ingatlant az épületben. A tulajdonlapi adatokon túl az épületen több márvány emléktábla is emlékeztet minket a ház híres lakóira, ezek tanúsága szerint itt élt Sinkovits Imre Kossuth-díjas színművész, Gerő László építész -és a műemlékvédelem kiemelkedő alakja-, Germanus Gyula keletkutató, Kaesz Gyula építő-iparművész és Lukáts Kató grafikusművész is.

Forrásjegyzék:

Déry Attila: *Belváros - Lipótváros - V. kerület - Budapest építészeti topográfiaja 2.*, TERC Kft., 2005

Mészáros György – Vízy László: *Adalékok a belváros történetéhez*, Budapest, 1993

Budapest Fővárosi Levéltár tervei, hrsz.:24322/2